

GIZO

2018.

Godišnji izvještaj zaštite okoliša/okoline

Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo

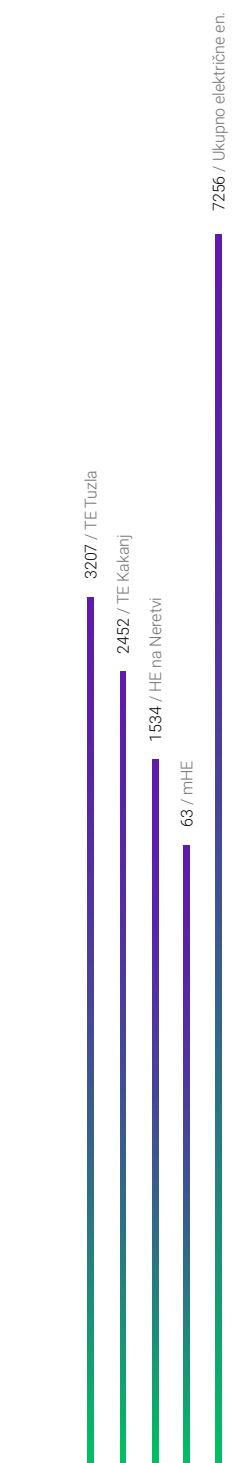
SADRŽAJ

1.	Proizvodnja električne i toplotne energije	0001
2.	Osnovni pokazatelji uticaja na okolinu i mjere zaštite okoline	0003
3.	Trend pokazatelja uticaja na okolinu 2014. – 2018.	0007
4.	Realizacija uslova iz okolinskih i vodnih dozvola	0013
5.	Sistem okolinskog upravljanja	0015
6.	Kapitalne investicije	0016
7.	Izrada planskih i studijskih dokumenata	0018
8.	Troškovi u zaštiti okoliša	0019

1.

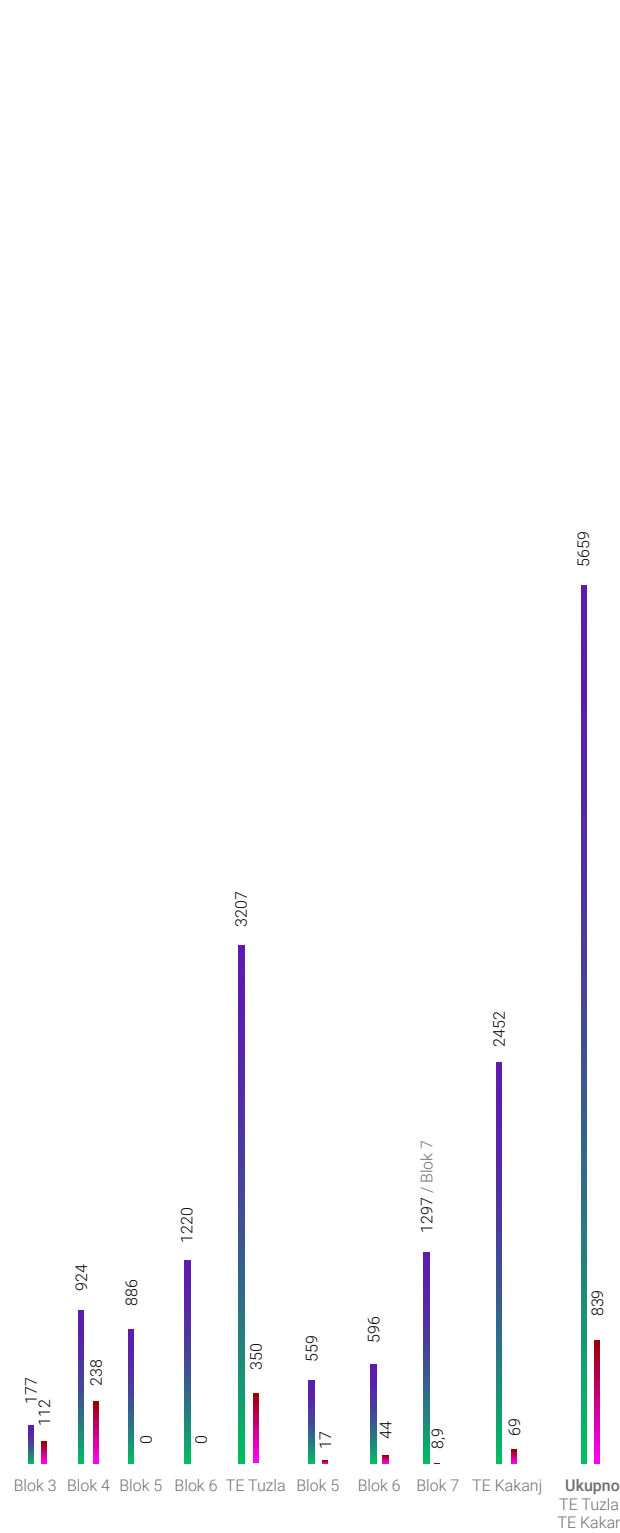
Proizvodnja električne i toplotne energije

U 2018. godini JP Elektroprivreda BiH u svojim proizvodnim objektima je ostvarila ukupnu proizvodnju električne energije u iznosu od 7.256 GWh, od čega su termoelektrane proizvele 5.659 GWh (TE Tuzla 3.207 GWh i TE Kakanj 2.452 GWh), a hidroelektrane 1.597 GWh (HE na Neretvi 1.534 GWh i mHE 63 GWh) (Dijagram 1).

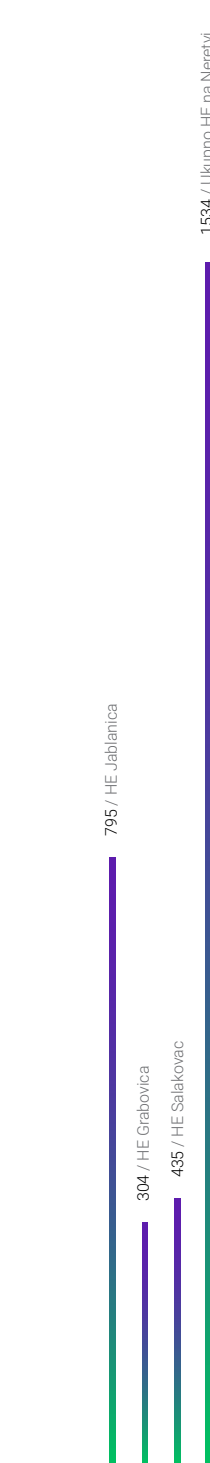
Dijagram 1.

Proizvodnja električne energije u 2018. godini (GWh)

Dijagram 2.

Proizvodnja električne i toplotne energije po blokovima u TE Tuzla i TE Kakanj (GWh)

Dijagram 3.

Bilans proizvodnje električne energije u HE na Neretvi (GWh)

Dijagram 4.

Bilans proizvodnje električne energije u mHE (GWh)

Rad elektroenergetskog sistema JP Elektroprivreda BiH u 2018. karakterisalo je:

- ukupno ostvareni prirodni dotoci vode bili su za 838 GWh ili za 53,0% veći od ostvarenih dotoka u hidrološki nepovoljnijoj 2017. godini, uz napomenu da je dinamika promjena prirodnih dotoka vode posmatrana kvartalno bila veoma nepovoljna s obzirom da su povoljne hidrološke prilike bile koncentrisane isključivo u prvi kvartal i mjesec april.
- ukupne nabavke uglja za 224.143 t ili za 3,7% manje od nabavki u 2017. godini;
- ukupna proizvodnja električne energije veća za 236 GWh ili za 3,4% veća od ostvarene proizvodnje u 2017. godini;

Tabela 1.

Ukupni godišnji utrošak uglja u 2018. godini

Elektrana	Utrošeno uglja (t)
TE Tuzla	3.456.881
TE Kakanj	2.254.264
Ukupno	5.711.145

Tabela 2.

Iskorištena voda u Hidroelektranama na Neretvi u 2018. godini

Hidroelektrana	Iskorištena voda miliona m ³
HE Jablanica	3.228
HE Grabovica	3.945
HE Salakovac	4.301
Ukupno	11.474

Energy

2.

Godišnji
Izveštaj
Zaštite
Okoliša/Okoline
2018.

Osnovni pokazatelji uticaja na okolinu i mjere zaštite okoline

JP Elektroprivreda BiH, u okviru svoje djelatnosti, kontinuirano prati i analizira uticaj svojih poslovnih procesa na okolinu, u skladu sa važećom zakonskom legislativom iz oblasti zaštite okoline.

Emisije u zrak iz termoelektrana

U skladu sa zakonskom legislativom iz oblasti zaštite zraka JP Elektroprivreda BiH, tokom 2018. godine, je nastavila sa praćenjem emisije zagađujućih materija u zrak iz termoenergetskih postrojenja – sumpordioksid (SO₂), azotni oksidi (NO_x), čvrste čestice, kao i emisije ugljendioksida (CO₂).

Ukupne godišnje emisije zagađujućih materija u zrak i emisija CO₂ iz termoelektrana date su u Tabeli 3.

Elektrana	NO _x	SO ₂	čvrste čestice	CO ₂
	t/god	t/god	t/god	t/god
TE Tuzla	4.891	47.499	777	3.054.202
TE Kakanj	9.270	90.153	72	2.573.715
Ukupno	14.161	137.652	849	5.627.917

Utrošak vode i emisije u vode u termoelektranama

Podaci o utrošenoj količini vode za proizvodnju električne energije, toplotne energije i tehnološke pare u termoenergetskim postrojenjima, kao i podaci o ukupnom teretu zagađenja otpadnih voda izraženom preko ekvivalentnog broja stanovnika (EBS), dati su u Tabeli 4.

Elektrana	Utrošena voda m ³	Ispuštena voda m ³	Ekvivalentni broj stanovnika (EBS)
TE Tuzla	10.243.860	1.275.269	27.360 ES
TE Kakanj	11.731.750	4.163.788	23.332,60 ES
			Utvrđeni EBS koji važi od 1.12.2018. godine 20.312,85 ES

Tabela 3.

Emisije zagađujućih materija u zrak i emisija CO₂ iz TE Tuzla i TE Kakanj

Tabela 4.

Bilans utrošene i ispuštene vode za proizvodnju električne energije, toplotne energije i tehnološke pare u TE Tuzla i TE Kakanj

Upravljanje otpadom u JP Elektroprivreda BiH

U okviru sistema upravljanja otpadom u JP Elektroprivreda BiH primjenjuju se svi zakonski i podzakonski akti vezani za oblast upravljanja otpadom. U 2018. godini, nastavljeno je sa poboljšanjem sistema upravljanja otpadom, kroz ulaganja u postojeća privremena skladišta otpada u proizvodnim podružnicama, kao i nastavkom realizacije Projekta izgradnje privremenih skladišta otpada u elektrodistributivnim podružnicama, do njegovog konačnog zbrinjavanja.

U 2018. godini, u JP Elektroprivreda BiH proizvedeno je ukupno 1.592 t neopasnog otpada. U TE Kakanj je proizvedeno 651,2 t, TE Tuzla 477 t, HE na Neretvi 98,3 t.

U elektrodistributivnim podružnicama (elektrodistribucije: Sarajevo, Tuzla, Zenica, Bihać i Mostar) proizvedeno je ukupno 365,7 t.

Ukupna količina opasnog otpada, u 2018. godini, proizvedena u JP Elektroprivreda BiH je 55,7 t. U TE Kakanj je proizvedeno 9,5 t, TE Tuzla 2,2 t, HE na Neretvi 41,1 t.

U elektrodistributivnim podružnicama (elektrodistribucija: Sarajevo, Tuzla, Zenica,

Bihać i Mostar) proizvedeno je ukupno 2,9 t.

Ukupna količina šljake i pepela nastale u TE Tuzla i TE Kakanj iznosi 1.656 t.

Kompletan prikupljeni otpad iz JP Elektroprivreda BiH je predat ovlaštenim operaterima za prikupljanje, transport, tretman i izvoz istog, do njegovog konačnog zbrinjavanja.

Upravljanje otpadom Elektrodistribucija Sarajevo

U Elektrodistribuciji Sarajevo, izgrađeno je skladište za privremeno skladištenje otpada na lokalitetu Azići. U julu 2018. godine od Općine Ilidža dobijena je upotrebna dozvola. Također, u 2018. godini dobivena je Vodna dozvola od Ministarstva privrede Kantona Sarajevo, kao i dozvola za upravljanje otpadom, dobivena od Ministarstva prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo. Skladište je, radi bolje iskoristivosti prostora, opremljeno paletnim regalima. Nabavljene su nedostajuće kante i kontejneri za opasni otpad, te je skladište u novembru mjesecu 2018. godine stavljeno u funkciju.

U 2018. godini zaključen je ugovor za izradu Glavnog projekta rekonstrukcije skladišta za privremeno skladištenje otpada na lokalitetu TS Azot 1 Vitkovići, Općina Goražde. Urađen je Idejni projekat. Rješenje o urbanističkoj saglasnosti je izdato u julu 2018. godine. U toku je postupak izrade i revizije Glavnog projekta skladišta.

Na mHE Osanica 1 provedeno je redovno čišćenje korita rijeke Osanica i održavanje

vodozahvata. Prikupljeno je cca 62 kg plutajućeg otpada, koji je zbrinut na okolinski prihvatljiv način. Prikupljeno je i zbrinuto cca 606 m³ riječnog nanosa.

Upravljanje otpadom ED Tuzla

- Revidovan Glavni projekat Centralnog skladišta opasnog i neopasnog otpada.
- Vršiti se redovno održavanje filtera za prečišćavanje mineralnog ulja u procesu remonta transformatora, te se upotrebljivo ulje prečišćava i vraća u proces, dok se neupotrebljivo predaje ovlaštenim operaterima otpada. Na ovaj način smanjuje se količina opasnog otpada.
- Zaključen je ugovor sa operaterom otpada za intervenciju u hitnim situacijama nekontrolisanog zagađenja okoline mineralnim uljem.

Upravljanje otpadom Elektrodistribucija Zenica

U 2018. godini, izrađen je Elaborat zbrinjavanja opasnog otpada sa procjenom uticaja na okoliš na izgradnji skladišta za privremeno odlaganje otpada u poslovnom krugu Podružnice Elektrodistribucija Zenica u naselju Radakovo – Zenica. Dobivena je Urbanistička saglasnost za izgradnju novog skladišnog objekta za privremeno odlaganje otpada, na mjestu postojećeg otvorenog skladišta, u krugu Podružnice.

Upravljanje otpadom Elektrodistribucija Bihać

U 2018. godini, realizirane su aktivnosti u skladu sa propisima iz oblasti upravljanja otpadom, te je u skladu s istim Podružnica Elektrodistribucija Bihać, realizirala postupak prodaje sekundarnih sirovina i otpadnih materijala prikupljenih u Podružnici. U novembru mjesecu 2018. godine, pokrenut je postupak prodaje otpada – nehlorirana ulja za motore, pogonske uređaje i podmazivanje na bazi minerala prikupljenih u Podružnici. Za razliku od prethodnih godina, u 2018. godini, nije vršeno ustupanje, bez naknade, rashodovane i isknjižene računarske opreme, javnim ustanovama, udruženjima građana i ostalim zainteresiranim licima, uz obavezu primalaca opreme, da nakon prestanka korištenja istu zbrinu na ekološki prihvatljiv način.

Upravljanje otpadom Elektrodistribucija Mostar

U 2018. godini, potpisan je Ugovor sa ovlaštenom firmom za konačno zbrinjavanje prikupljenih vrsta otpada.

PORIBLJAVANJE Hidroelektrane na Neretvi

Podružnica Hidroelektrane na Neretvi je, za 2018. godinu, planirala nabavku riblje mlađi/riba prema „Programu revitalizacije ribljih zajednica za potrebe Hidroelektrane na Neretvi, „Jablanica“.

Vodotoke u ribolovnoj zoni „Konjic“ planirano je godišnje poribljavati sljedećim autohtonim ribljim vrstama:

- potočna pastrmka (110.000 komada)
- glavatica (20.000 komada)
- mehkousna neretvanska pastrmka (55.000 komada).

Vodotoke u ribolovnoj zoni „Jablanica“ planirano je godišnje poribljavati sljedećim autohtonim ribljim vrstama:

- potočna pastrmka (31.000 komada)
- glavatica (1.000 komada)
- mehkousna pastrmka (1.000 komada).

Ured za razmatranje žalbi BiH rješavajući po žalbi ponuđača PD „Riba Neretva“ d.d. Konjic izjavljene protiv tenderske dokumentacije u postupku javne nabavke autohtonih vrsta riblje mlađi/riba za poribljavanje ribolovnih zona sliva rijeke Neretve u dva navrata je donio rješenje o usvajanju žalbe žalioaca na tendersku dokumentaciju. Shodno navedenom nije izvršena

nabavka riblje mlađi/riba namjenjenih za poribljavanje sliva rijeke Neretve za 2018. godinu.

Elektrodistribucije

U Elektrodistribuciji Tuzla je izvršeno poribljavanje hidroakumulacije Sniježnica potrebnom količinom i vrstom riblje mlađi iz Ribarske osnove Udruženja navedenog područja.

U Elektrodistribuciji Bihać redovno se vrše godišnja poribljavanja rijeka Une i Krušnice. U 2018. godini, izvršeno je poribljavanje ribolovne zone rijeke Krušnice, Općina Bosanska Krupa, sa 20.487 komada potočne pastrmke (6-10 cm).

Obaveza po osnovu Ugovora je participacija od 60% u izvršenom godišnjem poribljavanju sliva rijeke Krušnice, odnosno nabavci riblje mlađi za poribljavanje rijeke Krušnice u 2018. godini, što je srazmjerno procjenjenoj šteti koja se nanosi prirodnoj ravnoteži tog ekosistema i ribljeg fonda radom i održavanjem mHE Krušnica Bosanska Krupa.

Također, u saradnji sa USR Una Bihać, a na osnovu Plana poribljavanja za 2018. godinu i Ribarske osnove ribolovnog područja na teritoriji Grada Bihaća, izvršeno je poribljavanje rijeke Une sa 94.300 komada potočne pastrmke (10-15 cm).

Obaveza JP Elektroprivreda BiH na osnovu Sporazuma o unapređenju ribljeg fonda je participacija u poribljavanju rijeke Une sa 15% od ukupnog broja riblje mlađi, koja se definira

Godišnjim planom poribljavanja ribolovnih područja od strane USR Una, koje raspolaže pravom upravljanja ribljim fondom sliva rijeke Une (što je srazmjerno procjenjenoj šteti koja se nanosi ravnoteži ekosistema i ribljeg fonda radom i održavanjem mHE Una Kostela i mHE Bihać).

U Elektrodistribuciji Sarajevo vrši se godišnje poribljavanje rijeke Osanica u Goraždu (objekat mHE Osanica 1). Pošto je slobodan protok vode i migracije riba, na rijeci Željeznici na profilu brane Bogatići radi sanacije klizišta, nije vršeno poribljavanje u 2018. godini.

UPOTREBA TRANSFORMATORSKOG ULJA U ELEKTRODISTRIBUCIJAMA

Elektrodistribucija Sarajevo

U toku redovnog procesa remonta i održavanja transformatorskih stanica i transformatora, na području Kantona Sarajevo i Bosansko-podrinjskog kantona Goražde u 2018. godini utrošeno je 4.495 kg nehloriranog izolacionog ulja i ulja za prenos toplote na bazi mineralnog ulja (14,68 % manje ulja u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu).

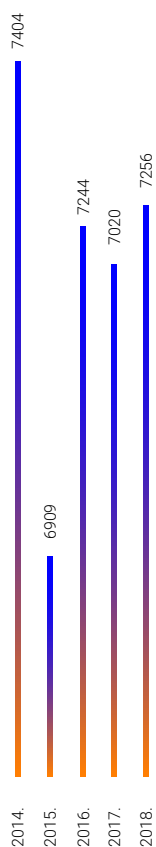
Elektrodistribucija Bihać

Podružnica Elektrodistribucija Bihać, ne posjeduje radionicu za remont transformatora. U toku redovnog procesa, odnosno obavljanja poslova održavanja transformatora i maloljnih prekidača vršene su dopune elektroizolacionog trafo ulja (cca. 860 kg). U djelatnosti proizvodnja električne energije u sklopu procesa proizvodnje i održavanja energetskih postrojenja u hidroelektranama korištena su biorazgradiva hidraulična ulja i masti. Rabljeno ulje se privremeno odlaže i, također, priprema za konačno zbrinjavanje ovlaštenim operaterima. Nisu evidentirani slučajevi nekontrolisanog izlivanja ulja.

3.

Trend pokazatelja uticaja
na okolinu 2014. – 2018.

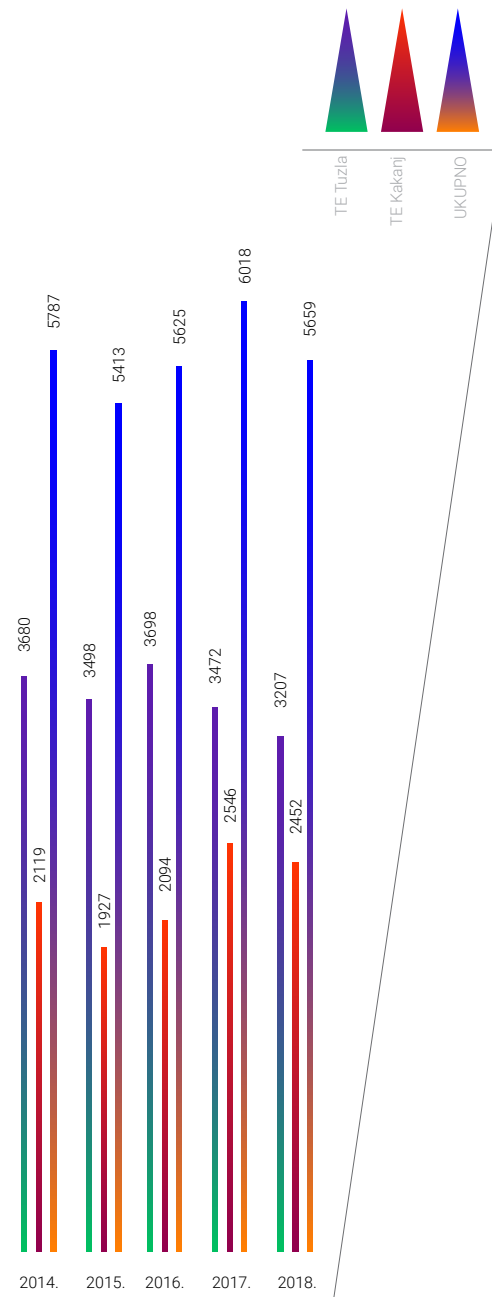
Dijagram 5.

Ukupna proizvodnja električne
energije u JP Elektroprivreda BiH
za period 2014. – 2018. god.
(GWh)

TERMOELEKTRANE Tuzla Kakanj

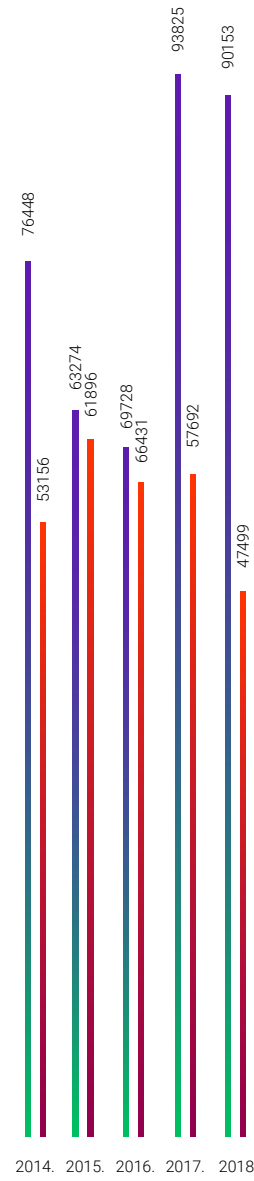

TERMOELEKTRANE

Dijagram 6.

Proizvodnja električne energije u termoelektranama za period 2014. – 2018. god. (GWh)

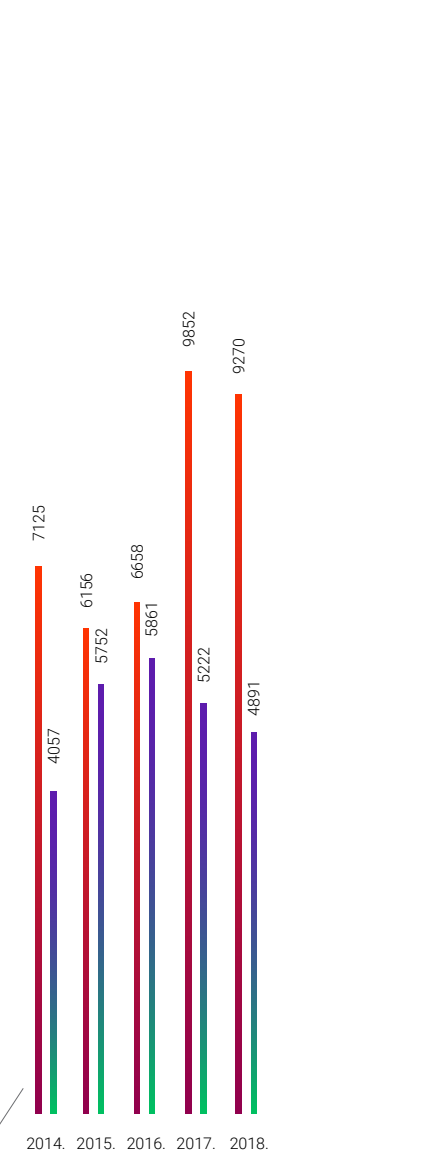
Dijagram 7.

Emisija SO₂ iz termoelektrana za period 2014. – 2018. god. (t)

Dijagram 8.

Potrošnja uglja u termoelektranama za period 2014. – 2018. god. (t)

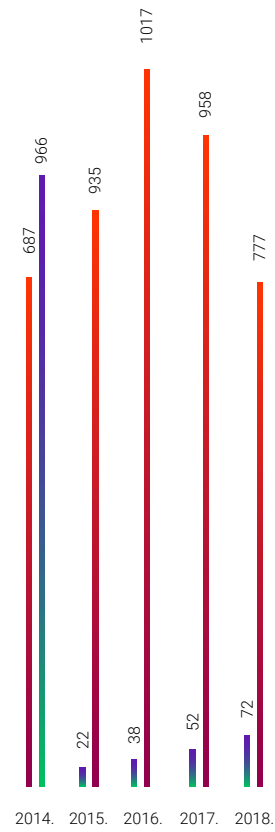

Dijagram 9.

Emisija NO_x iz termoelektrana za period 2014. – 2018. god. (t)

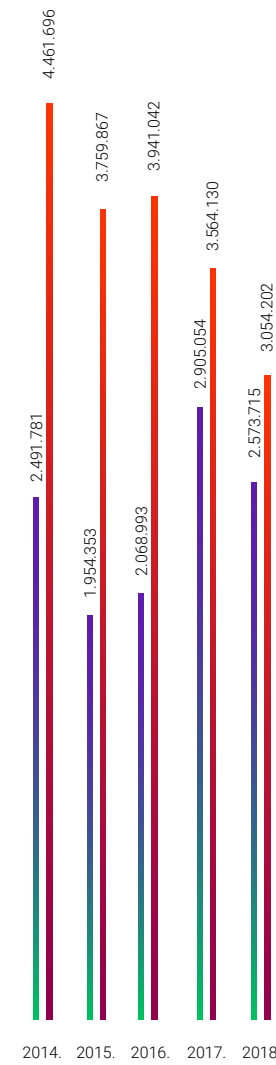
TE Tuzla
TE Kakanj

TE Kakanj
TE Tuzla

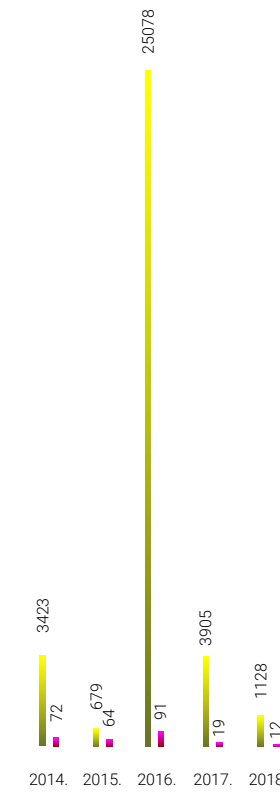
Dijagram 10.

Emisija čvrstih čestica iz termoelektrana za period 2014. – 2018. god. (t)

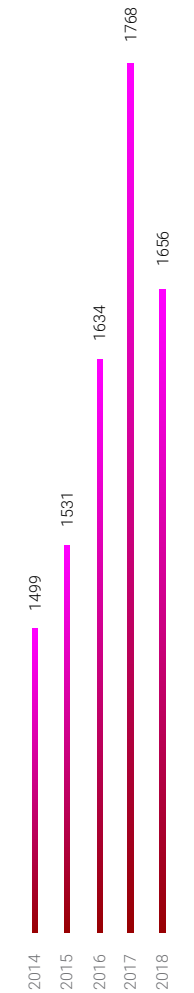
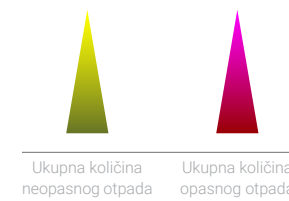
Dijagram 11.

Emisija CO₂ iz termoelektrana za period 2014. – 2018. god. (t)

Dijagram 12.

Ukupna količina neopasnog i opasnog otpada* u termoelektranama za period 2014. – 2018. god. (t)

Dijagram 13.

Ukupna količina šljake i pepela u termoelektranama za period 2014. – 2018. god. (t)

HIDROELEKTRANE

na Neretvi

3.

Godišnji
Izveštaj
Zaštite
Okoliša/Okoline
2018.

Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo

0010

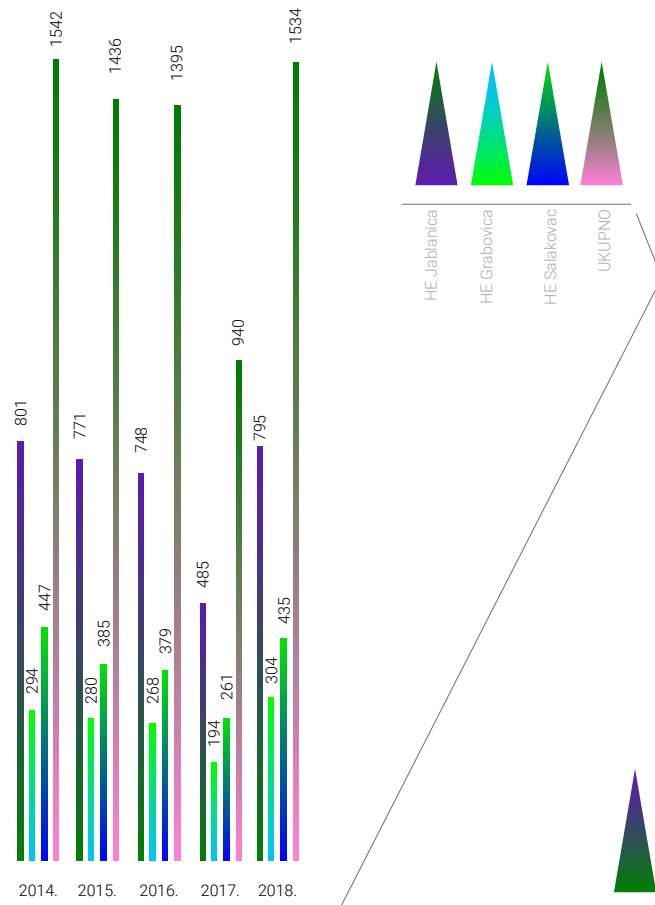
HIDROELEKTRANE

na Neretvi

3.

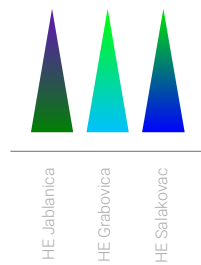
Godišnji
Izveštaj
Zaštite
Okoliša/Okoline
2018.

Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo

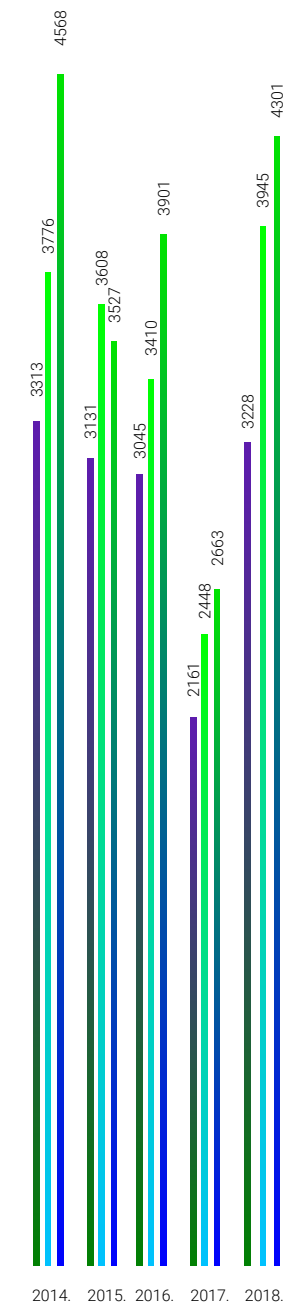
Dijagram 14.

Proizvodnja električne energije u hidroelektranama za period 2014. – 2018. god. (GWh)

Dijagram 15.

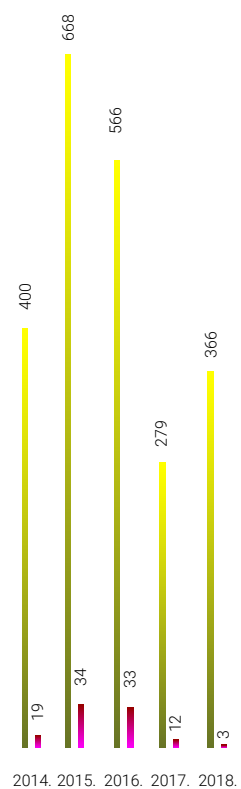
Iskorištena količina vode za proizvodnju električne energije u hidroelektranama za period 2014. – 2018. god. (miliona m³)

Dijagram 16.

Ukupna količina neopasnog i opasnog otpada* u hidroelektranama period 2014. – 2018. god (t)

ELEKTRODISTRIBUCIJE

Dijagram 17.

Ukupna količina neopasnog i opasnog otpada* u elektrodistribucijama: Sarajevo, Tuzla, Bihać, Zenica i Mostar, za period 2014. - 2018. godina

Ukupna količina
neopasnog otpada

Ukupna količina
opasnog otpada

4.

Realizacija uslova iz okolinskih i vodnih dozvola

TERMOELEKTRANE

Termoelektrana Tuzla

U aprilu 2018. godine, Federalnom ministarstvu okoliša i turizma je dostavljen Zahtjev za produženje/obnovu okolinske dozvole za odlagalište šljake i pepela Jezero II/ Jezero zadnja faza. U junu 2018.godine, Federalna inspekcija je obavila inspekcijski pregled i utvrdila da Okolinska dozvola za deponiju Jezero ističe sa 20.08.2018. godine, te da je TE Tuzla blagovremeno podnijela zahtjev za produženje Okolinske dozvole.

Federalno ministarstvo okoliša i turizma nije pravovremeno izdalo Okolinsku dozvolu, ali je 23.08.2018. godine izdalo Instrukciju za postupanje do izdavanja Okolinske dozvole kojim nalaže da Termoelektrana Tuzla ispunjava propisane mjere, uslove i monitoring iz obnovljene Okolinske dozvole za deponiju Jezero do izdavanja nove Okolinske dozvole.

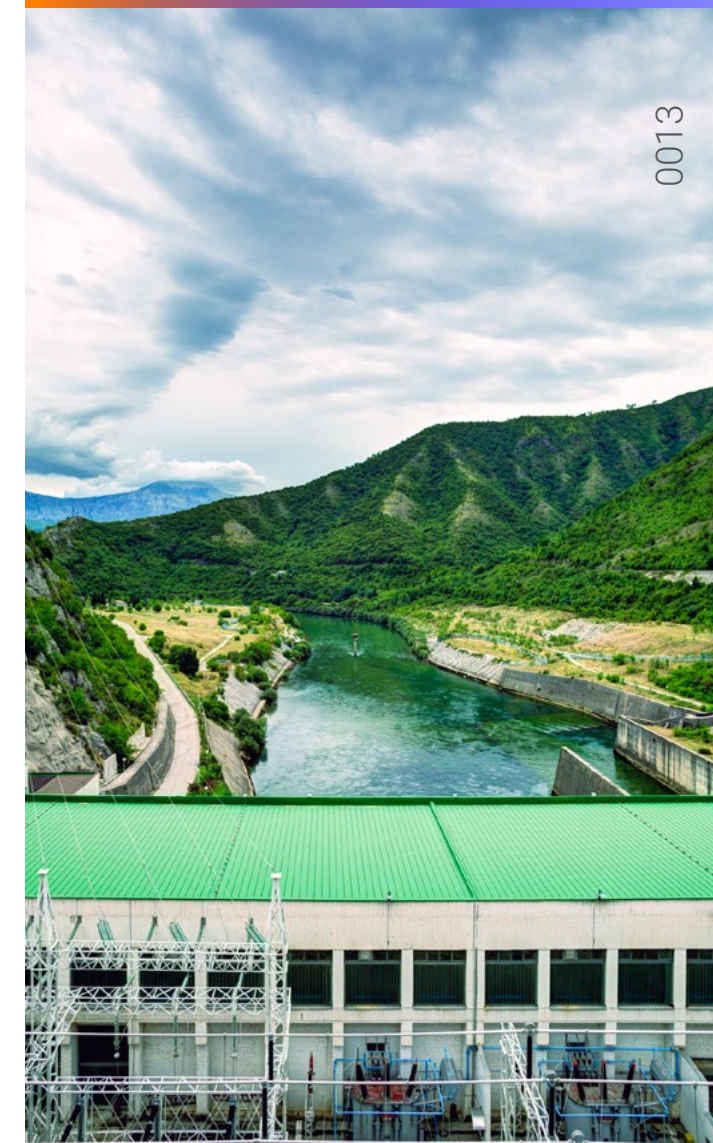
Termoelektrana Kakanj

- Urađen Elaborat o opravdanosti izgradnje postrojenja za odsumporavanja dimnih plinova.
- Redovno se provode aktivnosti propisane Okolinskom i Vodnom dozvolom kao što su: kontinuirani monitoring emisije u zrak SO₂, CO, NO_x, CO₂, čvrste čestice, kao i protoka dimnih plinova, kontinuirano praćenje kvantitativno-kvalitativnih karakteristika tehnološke otpadne vode, prije ispuštanja u rijeku Bosnu, mjerenje potrošnje toplotne energije u cilju racionalizacije potrošnje energije u pogonskim jedinicama; kontinuirana kontrola ulaznih energenata, u cilju sprječavanja oticanja u rijeku Bosnu vrši se redovno čišćenje taložnika za obradu mulja iz zgušnjivača gdje se prelivna voda vraća u flokulacioni bazen (koagulator).

Hidroelektrane na Neretvi

Prema važećim okolinskim dozvolama HE Jablanica, HE Grabovica i HE Salakovac, redovno se provode aktivnosti:

- Zaštita kvaliteta voda
- Zaštita kvaliteta zraka
- Upravljanje otpadom
- Minimiziranje negativnih uticaja buke
- Minimiziranje negativnog uticaja na faunu
- Minimiziranje ostalih negativnih uticaja na okolinu

ELEKTRODISTRIBUCIJE

Elektrodistribucija Sarajevo

Uvjeti iz Okolinske dozvole za mHE Osanica se poštuju (ekološki prihvatljiv protok) i provode mjere zaštite okoline.

Elektrodistribucija Tuzla

Uvjeti iz važećih okolinskih i vodnih dozvola za mHE Modrac u Lukavcu i mHE Snježnica sa hidroakumulacijom u Teočaku se poštuju. U skladu sa njima vrši se:

- redovno osmatranje brana i akumulacije, kontrola radnih parametara, vizuelna, kontrola erozivnih procesa,
- tehničko, geodetsko i fizikalno osmatranje brane,
- selektivno odvajanje otpada i vođenje evidencije o proizvedenim količinama otpada i
- poribljavanje hidroakumulacije Snježnica, jednom godišnje.

Elektrodistribucija Bihać

Prema važećim okolinskim i vodnim dozvolama za mHE Una Kostela Bihać, mHE Bihać Bihać, i mHE Krušnica Bosanska Krupa, redovno se provode naložene aktivnosti.

5.

Sistem okolinskog upravljanja

Godišnji
Izveštaj
Zaštite
Okoliša/Okoline
2018.

Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo

Elektrodistribucija Tuzla

Nadzorni audit Sistema okolinskog upravljanja BAS EN ISO 14001, izvršen je u junu 2018. godine, uz audit Sistema upravljanja kvalitetom prema ISO 9001, koji zajedno čine Integrirani sistem upravljanja. Podružnica kontinuirano radi na poboljšanju odnosa prema okolini, kroz sistemski pristup upravljanju otpadom, kontrolu okolinskih aspekata, identifikaciju i primjenu zakonske regulative, ispunjenje postavljenih okolinskih ciljeva, te korektivnim akcijama.

U toku 2018.godine vršena je priprema za Nadzorni audit, posebno preispitivanjem postupaka i dokumenata vezanih za nove zahtjeve ISO standarda prema izdanju iz 2015. godine. Upravljanje okolinom koje je prepoznato kao zaseban proces, vrednovano je u smislu određivanja konteksta organizacije i potencijalnih rizika, te su razmatrane mjere za identifikovane rizike i prilike.

Termoelektrana Tuzla

U 2018. godini, provedeni su interni auditi Integriranih sistema upravljanja, koji su pokazali manju potrebu za korektivnim akcijama i poboljšanjima u pojedinim procesima.

Preispitivanje integriranog sistema upravljanja od strane rukovodstva za 2017.godinu izvršeno je u julu mjesecu 2018. godine.

Također, donesena je Odluka o završetku tranzicije i prelasku na nove standarde EN ISO 9001:2015 i EN ISO 14001:2015.

Proveden je i recertifikacijski audit Integriranog sistema upravljanja kvalitetom i okolinom, a prema zahtjevima standarda ISO 9001:2015 i ISO 14001:2015.

Recertifikacijski audit je uspješno okončan i produžena je važnost certifikata do oktobra mjeseca 2021. godine.

Termoelektrana Kakanj

Termoelektrana Kakanj posjeduje važeći certifikat o usklađenosti Sistema okolinskog upravljanja sa zahtjevima standarda EN ISO 14001:2004. Do decembra mjeseca 2018. godine, ovaj Sistem je usklađen sa zahtjevima BAS EN ISO 14001:2017.

Usklađivanje postojećeg Sistema okolinskog upravljanja sa zahtjevima novih standarda, podrazumjevalo je izmjenu postojećih dokumenata Sistema okolinskog upravljanja, održavanje i postizanje slijedećih principa:

- da se zaposlenici kontinuirano upoznaju sa značajem ispunjavanja okolinskih zakonskih zahtjeva,
- da je definisana i objavljena okolinska politika i
- da su definisani i objavljeni okolinski ciljevi.

Hidroelektrane na Neretvi

U 2018. godini, urađen je Program poboljšanja Integriranog sistema upravljanja, na osnovu kojeg su provedene sljedeće aktivnosti:

- urađen je Izveštaj o realizaciji Programa poboljšanja Integriranog sistema upravljanja,
- izvršeno je preispitivanje dokumenata Integriranog sistema upravljanja,
- proveden je Interni audit u svim pogonima/sektorima,
- izvršena je analiza okolinskih aspekata koji se odnose na proces proizvodnje električne energije u pogonima/sektorima,
- ocjena usklađenosti rada sa zakonskim i drugim okolinskim zahtjevima,
- urađeni su okolinski ciljevi i ciljevi kvaliteta,
- urađen je Izveštaj o ocjeni spremnosti Integriranog sistema upravljanja i
- urađen je Izveštaj nadzornog audita (tranzicijskog) Integriranog sistema upravljanja, prema zahtjevima standarda ISO 9001:2015 i ISO 14001:2015.

6.

Kapitalne investicije

Godišnji
Izveštaj
Zaštite
Okoliša/Okoline
2018.

Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo

Mala hidroelektrana Una Kostela -

- projekat nastavka rekonstrukcije i proširenja

Rekonstrukcija i proširenje su zahvati u svrhu optimalnog korištenja voda rijeke Une s ciljem povećanja ukupnog stepena iskorištenja i povećanja proizvodnje. Projektovane zahvate, uz postavljena ograničenja okolinskih zahtjeva, moguće je realizirati u periodu od 40 mjeseci uključujući realizaciju pripremnih radnji. Za pripreme radove, rekonstrukciju dovodnih organa i rekonstrukciju praga u rijeci Uni predviđeno je 20 mjeseci. Proširenje postrojenja zahtjeva dodatnih 20 mjeseci nakon završenih radova na rekonstrukciji.

Realizovane aktivnosti u tokom 2018. godine:

Ažurirana su vodna akta za postojeće postrojenje i planirani projekta nastavka rekonstrukcije i proširenja:

- pravosnažno Rješenje o vodnoj dozvoli za objekat mHE Una Kostela,
- pravosnažno Rješenje o prethodnoj vodnoj saglasnosti za nastavak rekonstrukcije i proširenje,
- Federalnom ministarstvu prostornog uređenja upućen zahtjev za izdavanje urbanističke saglasnosti za projekat nastavka rekonstrukcije i proširenje mHE Una Kostel. U svrhu pripreme i podnošenja zahtjeva prethodno su prikupljeni: odobrenja, dozvola i saglasnosti.

Hidroelektrana Babino Selo

Urađen je dio Studije o procjeni uticaja na okoliš za HE Babino selo - Procjena kritičnih staništa na projektnom području rijeke Vrbas planiranom za izgradnju HE Babino Selo. Nastavljeno je sa kontinuiranim praćenjem nivoa podzemnih voda na instaliranim piježometarima.

Hidroelektrana Janjići i Hidroelektrana Kovanići

Nastavljeno je sa kontinuiranim praćenjem nivoa podzemnih voda na instaliranim piježometarima.

Vjetropark Podveležje 1

U organizaciji JP Elektroprivreda BiH i konsultantske kompanije Fichtner održana javna prezentacija Projekta VE Podveležje 1, u Mostaru 13.03.2018. godine.

U skladu sa Aneksom 2 i Aneksom 4 na Konsultantski Ugovor EP BiH-IC-WPP Podveležje-Cons-2/13-KfW, zaključenim između Konsultanta FICHTNER GmbH & Co. KG, Germany i JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo, koji se finansiraju iz GRANT sredstava KfW banke (u okvi-

ru Aneksa 2 uključen je i angažman Konsultanta iz tačke 1), Konsultant je u 2018. godini uradio slijedeću dokumentaciju:

- Izveštaj o GAP analizi i procjeni uticaja na okoliš (u skladu sa IFC Performance standardima) – inicijalni dokument
- Dodatni zahtjevi za procjenu uticaja na okoliš (u skladu sa IFC Performance standardima), i finaliziranje i dostavljanje Studije uticaja na okoliš

Studija uticaja na okoliš je u toku 2018. godine dostavljena i agenciji za izvozne kredite (EKF – Danska), a u okviru postupka obezbjeđenja ECA garancije za projekat VE Podveležje 1.

7.

Godišnji
Izveštaj
Zaštite
Okoliša/Okoline
2018.

Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo

Izrada planskih i studijskih dokumenata

U segment planskih i studijskih dokumenata u 2018. godini realizovani su slijedeći projekti/studije:

- CoolHeating Projekt (Horizont 2020) – Implementacija malih modularnih centraliziranih sistema grijanja i hlađenja na obnovljive izvore energije u gradovima i općinama u jugo-istočnoj Evropi (učesće EPBiH u dijelu implementacije CoolHeating projekta u općini Visoko),
- Upgrade DH Projekt (Horizont 2020) - Poboljšanjem energetske efikasnosti postojećih nedovoljno efikasnih sistema daljinskog grijanja u Evropi (učesće EPBiH u demonstracijskom slučaju poboljšanja sistema daljinskog grijanja Tuzla),
- BIOFIT Projekt (Horizont 2020) - Retrofit evropske industrije uvođenjem biogoriva (učesće EPBiH u demonstracijskom slučaju potpune konverzije na biomasu opt-outed Bloka 5 Termoelektrane Kakanj (110MW) i demonstracijskom slučaju uvođenja co-firing s biomasom (0-30%) na jednom 200MW bloku u Termoelektrani Tuzla,
- Kampanja mjerenja vjetro potencijala i potencijala solarne energije (ispitivanje vjetro potencijala i potencijala solarne energije na nekoliko lokaliteta širom Bosne i Hercegovine sa ciljem utvrđivanja pogodnih lokacija za izgradnju proizvodnih objekata na te obnovljive resurse),
- Projekat Vjetroelektrane Bitovnja - Studija o procjeni uticaja na okoliš i društvo sa ispitivanjem nultog stanja faune ptica i šišmiša (dio investiciono tehničke dokumentacije),
- ELEMEND projekat – Nastavni programi iz oblasti pametnih mreža, koji uključuju posebno oblasti različitih tehnologija obnovljivih izvora energije, integracije obnovljivih izvora u elektroenergetsku mrežu, energetske efikasnost, energetski menadžment i dr. (učesće EPBiH kao industrijskog partnera koji treba da osigura da nastavni programi odgovaraju realnim potrebama industrije),
- Razvojni projekat elektromobilnosti u JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo i
- Perspektiva razvoja novog biznisa JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo u sektoru punjenja električnih vozila.

00018

8.

Troškovi u zaštiti okoliša

Godišnji
Izveštaj
Zaštite
Okoliša/Okoline
2018.

Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo

U JP Elektroprivreda BiH, za sada, se ne vodi posebna evidencija o investicionim ulaganjima i troškovima za realizaciju planova i programa iz oblasti zaštite okoline i prirodnih resursa. Sredstva se planiraju i realiziraju u okviru investicionih ulaganja i redovnog održavanja pogona i postrojenja. Nema harmonizirane procedure prezentiranja objektivnih pokazatelja ukupnih troškova u realizirane aktivnosti, što obuhvata i naknade za korištenje prirodnih resursa. Zbog toga je teško dati sigurne i cjelovite podatke o ukupnim utrošenim sredstvima JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo, u tom kontekstu. Prema raspoloživim podacima za pripremu ovog dokumenta, ukupna suma iznosi 36.068.393 KM. Taj pokazatelj je potvrda da je zaštita okoline i sa finasijskog aspekta, značajan segment ukupnog poslovanja naše kompanije.

U tabeli 5., shodno dostupnim podacima, dati su troškovi zaštite okoliša po podružnicama, na nivou Direkcije Društva i ukupni za JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo.

Tabela 5.

Troškovi u zaštiti okoliša iz domena okolinskog upravljanja

Organizacija	(KM)
Podružnice	
TE Tuzla	597.400
TE Kakanj	1.288.700
HE na Neretvi	1.592.615
ED Sarajevo	320.737
ED Tuzla	656.616
ED Zenica	1.144.028
ED Bihać	691.131
ED Mostar	163.963
Naknada za zagađenje zraka TE Tuzla	
Naknada prema Zakonu o usmjeravanju dijela prihoda ostvarenog radom TE Tuzla	2.113.191
Naknada za zaštitu voda TE Tuzla	4.811.133
Naknada za zagađenje zraka TE Kakanj	157.193
Naknada prema Zakonu o usmjeravanju dijela prihoda ostvarenog radom TE Kakanj	3.925.892
Naknada za zaštitu voda TE Kakanj	4.139.309
Doprinosi za hidroakumulaciju (HE na Neretvi)	351.953
Naknada za zaštitu voda HE na Neretvi	13.667.235
5.567	
Direkcija Društva	
Sektor za strateški razvoj	60.000
Kapitalne investicije	269.765
Vodne naknade i komunalne usluge	111.965
UKUPNO:	36.068.393